Stichting NIOC en de NIOC kennisbank

Stichting NIOC (www.nioc.nl) stelt zich conform zijn statuten tot doel: het realiseren van congressen over informatica onderwijs en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

De stichting NIOC neemt de archivering van de resultaten van de congressen voor zijn rekening. De website www.nioc.nl ontsluit onder "Eerdere congressen" de gearchiveerde websites van eerdere congressen. De vele afzonderlijke congresbijdragen zijn opgenomen in een kennisbank die via dezelfde website onder "NIOC kennisbank" ontsloten wordt.

Op dit moment bevat de NIOC kennisbank alle bijdragen, incl. die van het laatste congres (NIOC2025, gehouden op donderdag 27 maart 2025 jl. en georganiseerd door Hogeschool Windesheim). Bij elkaar zo'n 1500 bijdragen!

We roepen je op, na het lezen van het document dat door jou is gedownload, de auteur(s) feedback te geven. Dit kan door je te registreren als gebruiker van de NIOC kennisbank. Na registratie krijg je bericht hoe in te loggen op de NIOC kennisbank.

Het eerstvolgende NIOC vindt plaats op 18 maart 2027 in Arnhem en wordt georganiseerd door HAN University of Applied Sciences.

Reacties over de NIOC kennisbank en de inhoud daarvan kun je richten aan de beheerder:

R. Smedinga kennisbank@nioc.nl.

Vermeld bij reacties jouw naam en telefoonnummer voor nader contact.

Gezamenlijk in actie voor meisjes en ICT

Drs. Antoinette Taillie

Samenvatting

De participatie van vrouwen en meisjes in ICT-opleidingen en -beroepen is in Nederland zeer gering: het aandeel vrouwen in de beroepsgroep ICT'ers is al jarenlang ongeveer 10%. In andere landen is de participatie van vrouwen in de ICT beduidend groter. Dit geeft aan dat verbetering van de situatie mogelijk is.

Ict-STER

Zonder speciale maatregelen ziet het er echter niet naar uit dat het percentage vrouwen zal stijgen. Gerichte samenwerking tussen alle betrokken partijen - onderwijs, bedrijfsleven, beroepsverenigingen, expertisecentra - is noodzakelijk. In dit EQUAL-project Ict-STER, gezamenlijke actie voor meisjes en ICT, zetten al deze partijen zich in om nieuw beleid en nieuwe methodieken te ontwikkelen om meer meisjes enthousiast te maken voor een toekomst in de ICT. De activiteiten van het project Ict-STER (een initiatief van de VHTO, landelijk expertisebureau meisjes/vrouwen en bèta/techniek) zijn medio 2005 gestart en lopen door tot december 2007.

De vier pijlers van de Ict-STER aanpak:

Gezamenlijke actie.
Ict-STER is een breed samengestelde groep van organisaties (onderwijsinstellingen, bedrijven beroepsverenigingen van ICT-docenten en informatici, expertisecentra op het gebied van gender en ICT/techniek) en maakt gezamenlijk werk van de participatie-verhoging van meisjes in de ICT.

Integrale, longitudinale aanpak.
Ict-STER is geen ad hoc actie, maar een langlopend project waarin sprake is van een integrale aanpak: genderinclusieve onderwijs-vernieuwing gaat gepaard met sensibilisering van docenten, decanen, ouders en beleids-voorbereiders, en met ondersteunings- en beeldbeïnvloedende acties gericht op meisjes.

Ketenbenadering.
De acties in het kader van Ict-STER starten in de onderbouw van het voortgezet onderwijs en lopen door tot en met de intrede van afgestudeerden op de arbeidsmarkt.

Combinatiestrategie.
Naast acties die specifiek gericht zijn op meisjes, zijn ook veel van de activiteiten gericht op het meer genderinclusief maken van het ICT-onderwijs, om te zorgen dat dit evenzeer meisjes als jongens zal aanspreken.

Activiteiten

De activiteiten in het kader van het project Ict-STER kunnen worden onderverdeeld in de volgende clusters:

Rolmodellen identificeren en mobiliseren
Meisjes hebben tijdens hun keuzeproces behoefte aan voorbeeldvrouwen, vooral als het gaat om sectoren waarin weinig vrouwen werken, zoals de ICT. Dat vrouwelijke ICT-professionals een kleine minderheid vormen, houdt echter tevens in dat zij praktisch 'onzichtbaar' zijn. Er wordt veel aandacht besteed in Ict-STER aan het op vele manieren zichtbaar maken en inzetten van vrouwelijke ICT-rolmodellen.

Product Rolmodellen database
Een van de manieren om meisjes enthousiast te maken voor ICT, is door hen in contact te brengen met vrouwelijke rolmodellen. Om rolmodellen zichtbaar te maken, is in het kader van Equal-project Ict-STER de online database Spiegelbeeld (www.spiegelbeeld.net) opgezet.
In Spiegelbeeld zijn inmiddels bijna 450 vrouwelijke professionals in bèta/techniek/ICT verzameld, waarvan ruim 200 ICT-vrouwen. Ook staan er filmpjes op de website van vrouwelijke ICT-professionals.
Meisjes en vrouwelijke studenten worden op allerlei manieren met deze rolmodellen in contact gebracht. Ze vertellen over hun studie, hun baan en over wat zij leuk vinden aan ICT. Vrouwelijke scholieren die twijfelen over de keuze voor een ICT-opleiding en die graag een dag met een vrouwelijke professional willen meelopen, kunnen zich via de site aanmelden. Scholen kunnen via de database vrouwelijke professionals uitzoeken om te komen vertellen over hun studiekeuze en loopbaan.

Toeleverend onderwijs

Docenten in het voortgezet onderwijs, én docentenopleiders, zijn onvoldoende bekend met genderverschillen die een rol spelen bij vakken als informatiekunde en informatica. Meer informatie hierover kan ertoe bijdragen dat de inhoud van deze vakken aantrekkelijker wordt voor meisjes. Bovendien spreekt het kiezen voor een ICT-vervolgopleiding meisjes in het voortgezet onderwijs om allerlei redenen niet aan. Verbetering van het voorlichting-straject voor de meisjes en hun ouders en gendersensibilisering van docenten en decanen t.a.v. niet-traditionele studiekeuzes kan hierin verandering brengen.

Product module meisjes en ICT in het onderwijs
In het kader van het Equal-project Ict-STER is door het Ruud de Moor Centrum van de Open Universiteit een module ontwikkeld: 'Meisjes en ICT in het onderwijs'
De module sluit de cursus Informatievaardigheden van het Ruud de Moor Centrum van de Open Universiteit Nederland af. Deze cursus is bedoeld voor docenten: wat kunnen zij doen, gegeven het belang van informatie-vaardigheden voor leerlingen, om hun onderwijs op dit domein te versterken? De nadruk in deze module ligt echter op het aspect 'meisjes en ICT in het onderwijs'.

Aantrekkelijke ICT-opleidingen
Een van de redenen waarom meisjes zelden voor een ICT-vervolgopleiding kiezen, is dat de meeste opleidingen niet aansluiten bij wat zij interessant en belangrijk vinden. Bij ICT-snijvlakopleidingen vinden zij over het algemeen meer van hun gading, getuige de veel grotere instroom van meisjes in dergelijke opleidingen. Ook is gebleken dat meisjes activerende onderwijsvormen positief waarderen, als tenminste rekening is gehouden met een aantal randvoorwaarden zoals genderinclusiviteit en 'levensechtheid' van cases. Ontwikkelde inzichten hierover worden aangeboord om de ICT-opleidingen aantrekkelijk te maken voor zowel meisjes als jongens.

Verbetering kennis over gender en ICT
Lange tijd is er weinig aandacht geweest voor het feit dat meisjes een andere houding tegenover en een andere benadering van ICT hebben dan jongens. Bestaande kennis hierover wordt breder verspreid en de kennis hierover wordt tevens verder ontwikkeld. Dat gebeurt via Studium Generales, workshops, de website, diverse mediakanalen, en het eigen e-zine.

Wilt u meer informatie over het project en de resultaten ervan? Neem dan contact op met Antoinette Taillie (*taillie@ict-ster.nl*) of Linda Derksen (*derksen@ict-ster.nl*)
www.ictster.nl
www.vhto.nl
www.hbo-i.nl
www.ou.nl
Het Project Ict-STER wordt mede gefinancierd door de Europese Unie in het kader van het Equal-programma (ESF).

Sterzaken
Product ezine Sterzaken
http://www.ictster.nl/sterzaken/nr2/nr2.htm